

Státem zaručený příjem a rovná daň

03.dubna 2006 Jan Morava

Ekonomické a sociální reformy ODS dostávají od socialistů nálepky výhodnosti pouze pro bohaté. Autor myšlenky státem zaručeného příjmu (aplikace negativní daně) Vlastimil Tlustý říká, že na něm vydělají všichni. Jaká je skutečnost?

Problémem současného sociálního systému je složitost, absence prvků motivujících k práci a zároveň měkkost vůči těm, co se sami o své vůli rozhodli na sociálním systému parazitovat. ODS správně pochopila, že pouhá úprava parametrů současného systému situaci zásadně nezmění. Proto přišla s koncepty státem zaručeného příjmu (SZP) a rovné daně.

Státem zaručený příjem nahrazuje sociální dávky, které se týkají lidí s nezměněnou pracovní schopností. Příplatky za sníženou pracovní schopnost v systému zůstávají. **Státem zaručený příjem ve výši 6 000,- Kč je existenční jistotou - pravidelným měsíčním minimálním hrubým příjmem pro každého občana staršího 18-ti let.** To je zcela zásadní novinka. Například pro studenty vysokých škol ze sociálně slabých rodin SZP zaručuje lepší možnosti dosáhnout na vysokoškolské vzdělání.

U dospělých s dětmi se státem zaručený příjem navyšuje o příspěvek na dítě způsobem uvedeným v tabulce 1.

Tabulka 1: Navýšení státem zaručeného příjmu o příspěvek na dítě

	Výše příspěvků SZP	Čistý SZP na dospělého + Příj. do 15-ti let	Čistý SZP na 2 dospělého + Příj. do 15-ti let
1 dítě	2 400 Kč	8 400 Kč	10 800 Kč
2 děti	3 600 Kč	9 600 Kč	12 000 Kč
3 děti	4 800 Kč	10 800 Kč	13 200 Kč
4 děti	6 000 Kč	12 000 Kč	14 400 Kč
5 dětí	7 200 Kč	13 200 Kč	15 600 Kč
6 a více dětí	8 400 Kč	min. 14 400 Kč	min. 16 800 Kč

Z tabulky vyplývá, že systém státem zaručeného příjmu podporuje nejvíce úplné rodiny s dvěma nebo třemi dětmi a zároveň je tak systémem propopulačním. Plán ODS počítá s každoroční úpravou SZP podle míry inflace v roce předcházejícím. SZP se stává svou fixací na počet občanů i prostředkem pro stabilizaci sociálních výdajů státního rozpočtu.

Státem zaručený příjem a ekonomicky aktivní obyvatelé

Dosud jsme se věnovali ekonomicky neaktivním občanům. Jaký efekt má SZP pro občany ekonomicky aktivní? U pracujících je SZP snižován podle výše jejich příjmů, a to o 15 % skutečného hrubého příjmu (dnešní hrubý příjem + 35 % sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem). Výpočet čistého příjmu není se SZP složitý. Základem je skutečný hrubý příjem sečtený se SZP všech členů domácnosti. Odečte se 15 % ze skutečné hrubé mzdy.

Z výsledné částky se odečte rovná daň (15 %), sociální (15 %) a zdravotní (10 %) odvod.

Výsledkem je čistý příjem domácnosti v systému SZP a rovné daně.

Každá vydělaná koruna tak znamená navýšení příjmů bez hrozby ztráty nároku na sociální dávku, tak jak je to v dnešním systému. Každý občan je motivován vyvíjet ekonomickou aktivitu.

Podívejme se do *tabulky 2*, co státem zaručený příjem a rovná daň přinesou typickým rodinám v různých sociálních vrstvách. Z uvedené tabulky vyplývá, že státem zaručený příjem a rovná daň se vyplatí skutečně všem, nejvíce pak těm, kteří pracují a vychovávají děti.

K výpočtům byl použit mzdový kalkulačtor volně dostupný na www.ods.cz.

Tabulka 2: Přínos státem zaručeného příjmu a rovné daně typickým rodinám v různých sociálních vrstvách

Typ rodiny (čl. 2008)	Prům. měs. výdělek v Kč	Prům. měs. výdělek v Kč (2008)	Prům. měs. výdělek v Kč (2008)	Prům. měs. výdělek v Kč (2008)	Prům. měs. výdělek v Kč (2008)
Průměrná rodina	18 000	18 000	18 000	18 000	18 000
Průměrná rodina s dětmi	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Průměrná rodina s dětmi a dítěti	22 000	22 000	22 000	22 000	22 000
Průměrná rodina s dětmi a dvěma dítěti	24 000	24 000	24 000	24 000	24 000
Průměrná rodina s dětmi a třemi dítěti	26 000	26 000	26 000	26 000	26 000
Průměrná rodina s dětmi a čtyřmi dítěti	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
Průměrná rodina s dětmi a pěti dítěti	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Průměrná rodina s dětmi a šesti dítěti	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Průměrná rodina s dětmi a sedmi dítěti	34 000	34 000	34 000	34 000	34 000
Průměrná rodina s dětmi a osmi dítěti	36 000	36 000	36 000	36 000	36 000
Průměrná rodina s dětmi a devíti dítěti	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Průměrná rodina s dětmi a deseti dítěti	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000